

UUSIA TEHTÄVIÄ JA UUSIA VOIMIA

Sosialidemokratian kehityksen yhteydessä tapahtunutta työväen joukkoliikkeen kehitystä Venäjällä luonnehtii kolme merkittävää siirtymistä. Ensimmäinen — siirtyminen suppeista propagandakerhoista harjoittamaan laajaa taloudellista agitaatiota joukkojen keskuudessa; toinen — siirtyminen laajamittaiseen poliittiseen agitaatioon ja julkisiin katumielenosoituksiin; kolmas — siirtyminen todelliseen kansalaissotaan, välittömään vallankumoustaisteluun, aseelliseen kansankapinaan. Kutakin näistä siirtymisistä ovat olleet valmistelemassa toisaalta etupäässä määrätynsuuntainen sosialistinen ajattelu ja toisaalta työväenluokan elinehdoissa ja koko psykologiassa tapahtuneet syvälliset muutokset, työväenluokan yhä uusien kerrosten herääminen tietoisempaan ja aktiivisempaan taisteluun. Nämä muutokset ovat toisinaan tapahtuneet äänettömästi, proletariaatin suorittama voimien kasaaminen on tapahtunut näyttämön takana, näkymättömissä, herättäen intelligenteissa monesti pettymystä joukkoliikkeen lujuuden ja elinkykyisyyden suhteen. Sen jälkeen on koittanut käänne, ja koko vallankumouksellinen liike on ikään kuin kerralla kohonnut uudelle, korkeammalle asteelle. Proletariaatin ja sen etujoukon, sosialidemokratian, eteen on noussut *käytännössä* uusia tehtäviä ja näitä tehtäviä ratkaisemaan on noussut kuin maan alta uusia voimia, joiden olemassaoloa kukaan ei ollut aavistanut ennen käännettä. Mutta mikään näistä ei ole tapahtunut kerralla, horjumisitta, ilman suuntataistelua sosialidemokratiassa, ilman palaamista vanhentuneisiin, ja kuten oli luultu, aikansäläneisiin ja haudattuihin katsantokantoihin.

Venäjän sosialidemokratia elää nytkin erästä tällaista horjuntujen kautta. Oli aika, jolloin poliittiseen agitaatioon siirryttiin murtautumalla opportunististen teorioiden läpi, jolloin pelättiin, ettei uusien tehtävien täyttämiseen riitä voimia ja jolloin sosialidemokratian jälkeenjäämistä proletariaatin vaatimuksista puolusteltiin kertaamalla kohtuuttoman usein sanaa „luokkakantainen” tai tulkitsemalla hvos-tilaisesti puolueen suhdetta luokkaan. Liikkeen kulku on pyyhkäissyt pois kaikki nämä lyhytnäköiset luulot ja takapajuiset katsomukset. Nyt uuden nousun yhteydessä on syntynyt jälleen, joskin hieman toisessa muodossa, taistelu aikansaeläneitä kerhoja ja suuntia vastaan. Rabotshejedolaiset ovat uudestisyntyneet uusiskralaisten hahmossa. Saadaksemme taktiikkamme ja organisaatiomme uusia tehtäviä vastaavaksi meidän täytyy voittaa sellaisten kuin „mielenosoitusten korkeinta tyyppiä” (zemstvokamppailun suunnitelma) ja „prosessi-organisaatiota” koskevien opportunististen teorioiden vastustus, meidän täytyy taistella sitä taantumuksellista pelkoa vastaan, jota tunnetaan kapinan „määräämistä” ja proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellista demokraattista diktatuuria kohtaan. Sosialidemokratian jälkeenjäämistä proletariaatin päivänpolttavista vaatimuksista puolustellaan jälleen kertaamalla kohtuuttoman useasti (ja varsin usein typerästi) sanaa „luokkakantainen” ja madaltamalla puolueen tehtäviä luokkaan nähden. Taaskin käytetään väärin „työväen omatoimisuus”-tunnusta, kumarretaan omatoimisuuden alempia muotoja ja syrjitään tosi sosialidemokraattisen omatoimisuuden korkeimpia muotoja, proletariaatin omaa tosi vallankumouksellista aloitteellisuutta.

Täysin epäilemätöntä on, että liikkeen kulku on tälläkin kerralla pyyhkäisevä pois kaikki nämä vanhentuneiden ja elämää vastaamattomien katsomusten jätteet. Tämän pois-pyyhkäisemisen ei kuitenkaan pidä likimainkaan olla pelkkää vanhojen virheiden kumoamista, vaan entistä myönteisempää vallankumouksellista toimintaa, jonka tarkoituksena on ratkaista uudet tehtävät käytännössä ja vetää puolueemme lähelle ja sen käytettäviin uusia voimia, joita nykyään niin valtavin joukoin siirtyy vallankumouksen taistelukentälle. Nimenomaan näiden myönteisen vallankumouksellisen työn kysymysten tulee olla edessäolevan kolmannen edustajakokouksen tärkeimpinä työkohteina.

nimenomaan niihin tulee puolueemme kaikkien jäsenten keskittää nyt kaikki ajatuksensa paikallisessa ja yleisessä työssään. Mitkä ovat edessäolevat uudet tehtävämme, siitä olemme yleispiirtein puhuneet jo monasti: agitaation laajentaminen kaupunkilais- ja maalaisköyhälistön uusia kerroksia käsittäväksi, laajemman, joustavamman ja lujemman järjestön luominen, kapinan valmistelu ja kansan aseistaminen, sopimus sitä tarkoitusta varten vallankumouksellisen demokratian kanssa. Millaisia uusia voimia on näiden tehtävien toteuttamista varten,— siitä kertovat kaunopuheisesti tiedot yleislakoista ympäri Venäjää, nuorison, yleensä demokraattisen intelligenssin ja jopa monien porvaristopiirienkin lakkoilusta ja vallankumouksellisesta mielialasta. Näiden valtaviin veresten voimien olemassaolo, täysi varmuus siitä, että nykyinenkin vallankumouksellinen kuohunta, jollaista Venäjällä ei ole nähty koskaan ennen, käsittää vasta vähäisen osan kaikista työväenluokassa ja talonpoikaistossa olevista valtavista syttyvän aineksen varoista,— kaikki tämä takaa täysin ja ehdottomasti sen, että uudet tehtävät voidaan ratkaista ja välttämättä ratkaistaan. Edessämme olevana käytännön kysymyksenä on ennen kaikkea se, *miten nimenomaan* on näitä uusia voimia käytettävä, ohjattava, yhdistettävä, organisoitava, *miten nimenomaan* on keskitettävä sosialidemokraattinen toiminta palvelemaan etupäässä uusia, korkeimpia, ajankohdan asettamia tehtäviä unohtamatta tällöin suinkaan niitä entisiä ja tavanomaisia tehtäviä, jotka ovat ja tulevat olemaan edessämme niin kauan, kun kapitalistisen riiston maailma pysyy pystyssä.

Hahmotellaksemme lämän käytännöllisen kysymyksen muutamia ratkaisutapoja aloitamme eräästä yksityisestä, mutta mielestämme varsin luonteenomaisesta esimerkistä. Hiljakkoin, aivan vallankumouksen alkamisen aattona, liberaalis-porvarillinen „Osvobozhdenije” (№ 63) kosketteli sosialidemokratian organisaatiotyötä koskevaa kysymystä. Seuratessaan tarkkaavaisesti sosialidemokratian kahden suunnan keskeistä taistelua „Osvobozhdenije” ehätti vielä ja vielä kerran käyttämään hyväksi uuden „Iskran” käännettä ekonomismiin ja tähdentämään („Työmiehen” demagogisen kirjasen johdosta) sitä syvää sympatiaansa, jota se tuntee periaatteessa ekonomismia kohtaan. Liberaalien lehti panee aivan oikein merkille sen, että tämän kirjasen (siitä

ks. „Vperjodin” 2. n:o *) ajatuksesta seuraa vallankumouksellisen sosialidemokratian merkityksen kiertämätön kieltäminen tai väheksyminen. Ja niiden „Työmiehen” täysin väärien väitteiden johdosta, että oikeauskoisten marxilaisten voiton jälkeen on ignoroitu taloudellista taistelua, „Osvobozhdenije” sanoo:

„Venäjän nykyisen sosialidemokratian illuusio on siinä, että se pelkää kulttuuritoimintaa, pelkää legaalisia keinoja, pelkää ekonomismia, pelkää työväenliikkeen niin sanottuja epäpoliittisia muotoja eikä ymmärrä sitä, että vain kulttuuritoiminta, legaaliset ja epäpoliittiset muodot saattavat luoda kyllin kestävän ja kyllin laajan perustan sellaiselle työväenluokan liikkeelle, joka ansaitsee nimityksen vallankumouksellinen”. Ja „Osvobozhdenije” kehoittaa osvobozhdenijelaisia „ryhtymään aloitteentekijöiksi työväen ammatillisen liikkeen perustamisasiassa” yhdessä sosialidemokratian kanssa eikä sitä vastaan, jonka lisäksi rinnastukseksi otetaan Saksan työväenliikkeen olosuhteet sosialistivastaisen poikkeuslain⁵⁵ kautena.

Tässä ei ole paikallaan puhua tuosta rinnastuksesta, joka on syvästi virheellinen. Ennen kaikkea on välttämätöntä ennallistaa totuus sosialidemokratian suhteesta työväenliikkeen legaalisiin muotoihin. „Ei-sosialististen ja ei-poliittisten työväenliittojen legalisoiminen Venäjällä on jo alkanut”, sanottiin kirjassessa „Mitä on tehtävä?” vuonna 1902 **. „Emme voi olla tästä lähtien ottamatta lukuun tätä virtausta”. Millä tavalla se pitää ottaa lukuun? kysytään siinä ja osoitetaan, että on välttämätöntä paljastaa paitsi zubatovilaisia oppeja myös kaikenlaiset sopusointuhenkiset, liberaaliset puheet „luokkien yhteistoiminta”-aiheesta (kehoittaessaan sosialidemokraatteja yhteistoimintaan „Osvobozhdenije” tunnustaa täydelleen ensimmäisen tehtävän ja on vaiti toisesta). „Tämän tekeminen — sanotaan edelleen — ei lainkaan merkitse sen unohtamista, että työväenliikkeen legalisoiminen hyödyttää loppujen lopuksi nimenomaan meitä eikä Zubatoveja”. Paljastaessamme zubatovilaisuuden ja liberalismin legaalisisissa yhdistyksissä me erotamme ohdakkeet nisuista. „Nisua on yhä laajempien ja kaikkein takapajuisimpien työläiskerrostien huomion kiinnittäminen yhteiskunnallisiin ja poliittisiin kysymyksiin,

* Ks. tätä osaa, ss. 42—48. *Toim.*

** Ks. Teokset, 5. osa, s. 447. *Toim.*

sitä on meidän, vallankumouksellisten, vapautuminen sellaisista tehtävistä, jotka ovat oikeastaan legaalisia (legaalisten kirjojen levittäminen, keskinäisapu j.n.e.) ja joiden kehittäminen tulee ehdottomasti antamaan meille yhä enemmän aineistoa agitaatiota varten”.

Tästä näkyy selvästi, että mitä tulee liikkeen legaalisten muotojen „*pelkäämiseen*”, niin „*illuusion*” uhriksi on joutunut kokonaan „*Osvobozhdenije*”. Vallankumoukselliset sosialidemokraatit eivät ainoastaan ole pelkäämättä näitä muotoja, vaan osoittavat suoraan, että niissä on sekä *ohdakkeita* että *nisuja*. Järkeilyillään „*Osvobozhdenije*” siis vain verhoaa sen, että liberaalit todella (ja syvästi) *pelkäävät* vallankumouksellisen sosialidemokratian paljastavan *liberalismin luokkaolemuksen*.

Mutta nykyisten tehtävien kannalta katsoen meitä kiinnostaa erikoisesti kysymys, joka koskee vallankumouksellisten vapauttamista osittaisesti tehtävistään. Nimenomaan nykyinen, vallankumouksen alkamisen ajankohta antaa tälle kysymykselle erittäin päivänpolttavan ja erittäin laajan merkityksen. „Mitä tarmokkaammin tulemme käymään vallankumouksellista taistelua, sitä enemmän hallituksen on pakko legalisoida osa ammatillisesta työstä ja poistaa meiltä siten osa taakastamme”, sanottiin kirjasessa „Mitä on tehtävä?”*. Mutta tarmokas vallankumouksellinen taistelu ei poista meiltä „osaa taakastamme” ainoastaan tätä tietä, vaan myös monella muulla tavalla. Nykyinen ajankohta ei ole ainoastaan „legalisoinut” paljon sellaista, mikä ennen oli kiellettyä. Se on siinä määrin laajentanut liikettä, että paljon sellaista, mikä ennen katsottiin mahdolliseksi ja olikin mahdollista vain vallankumoukselliselle, on hallituksen toimesta tapahtuneen legalisoimisen lisäksi juurtunut käytäntöön, käynyt tavanomaiseksi ja joukoille mahdolliseksi. Sosialidemokraattisen liikkeen koko historiallista kehityskulkua luonnehtii se, että se on kaikista esteistä huolimatta valloittanut yhä huomattavamman toimintavapauden vastoin kaikkia tsarismin lakeja ja poliisitoimenpiteitä. On kuin vallankumouksellinen proletariaatti olisi ympäröinyt itsensä tietyllä, hallitukselle läpipääsemättömällä myötätunnon ja kannatuksen ilmapiirillä niin työväenluokassa kuin muissakin luokissa (jotka tietenkin

* Ks. Teokset, 5. osa, s. 483. *Toim.*

hyväksyvät vain vähäisen osan työväendemokratian vaatimuksista). Liikkeen alussa sosialidemokraatti joutui suorittamaan paljon miltei yksinomaista kulttuurityötä, käyttämään voimansa melkein pä vain taloudelliseen agitaatioon. Mutta nyt tällaiset tehtävät siirtyvät toinen toisensa jälkeen yhä enemmän uusille voimille, yhä laajemmille kerroksille, jotka vedetään mukaan liikkeeseen. Vallankumouksellisten järjestöjen käsiin ovat keskittyneet yhä enemmän tehtävät, joita ovat todellinen *poliittinen* johtaminen ja *sosialidemokraattisten* johtopäätösten tekeminen työväen protesti-ilmauksista ja kansan suuttumuksen ilmauksista. Ensi alussa meidän oli opetettava työläisille lukutaitoa niin kirjaimellisessa kuin kuvaannollisessakin mielessä. Nyt poliittinen lukutaitoisuus on noussut niin valtavasti, että kaikki omat voimat voidaan ja ne pitääkin keskittää sosialidemokratian välittömiin vallankumousvyöryyn järjestyneen johtamisen tehtäviin. Nyt liberaalit ja legaalinen lehdistö tekevät suuren määrän siitä „alustavasta” työstä, joka tähän asti on vienyt liian paljon voimiamme. Demokraattisten aatteiden ja vaatimusten julkinen propagoiminen, jota heikentynyt hallitus ei vainoa, on käynyt nyt niin laajaksi, että meidän on mukauduttava liikkeen kokonaan uudelleen kantavuuteen. Tietysti tässä alustavassa työssä on sekä ohdakkeita että nisuja; sosialidemokraatit joutuvat nyt tietenkin kiinnittämään yhä enemmän huomiota taisteluun työläisiin kohdistuvaa porvarillisen demokratian vaikutusta vastaan. Mutta nimenomaan tässä työssä tuleekin olemaan paljon enemmän todella sosialidemokraattista sisältöä kuin aikaisemmassa toiminnassamme, joka pääasiallisesti oli suunnattu poliittisesti tiedottomien joukkojen herättämiseen.

Mitä laajemmaksi käy kansan liike, sitä paremmin paljastuu eri luokkien todellinen olemus, sitä elintärkeämpänä *puolueen* tehtävänä on johtaa luokkaa, olla sen organisaattorina eikä laahustaa tapahtumien jäljessä. Mitä enemmän kehittyä kaikkialla ja joka paikassa kaikenlainen vallankumouksellinen omatoimisuus, sitä ilmeisemmäksi käy niiden sanapahasten tyhjiys ja sisällyksettömyys, joita „Rabotsheje Delo” puhuu omatoimisuudesta yleensä ja joita uusiskralaiset niin mielellään kertailevat, sitä näkyvämmäksi käy *sosialidemokraattisen* omatoimisuuden merkitys, sitä suuremmiksi ne vaatimukset, joita tapahtumat esittävät *vallankumoukselliselle aloitteellisuudellemme*. Mitä laajem-

pia ovat yhteiskunnallisen liikkeen yhä uudet virrat, sitä tarpeellisempi on luja sosialidemokraattinen järjestö, joka osaa uurtaa uusia uomia näille virroille. Mitä enemmän toimii meidän hyväksemme meistä riippumaton demokraattinen propaganda ja agitaatio, sitä tarpeellisempaa on sosialidemokratian järjestynyt johto työväenluokan riippumattomuuden suojaamiseksi porvarilliselta demokratialta.

Vallankumouksellinen kausi merkitsee sosialidemokratialle samaa kuin sota-aika armeijalle. Meidän on lisättävä armeijamme kaadereita, muutettava sen määrävahvuudet rauhanaikaisista sota-ajan mukaisiksi, saatettava liikekannalle sekä vara- että reservijoukot, kutsuttava lippujen alle loman saaneet, muodostettava uusia apujoukkojen armeijakuntia, osastoja ja muodostelmia. Ei pidä unohtaa, että sodassa joudutaan kiertämättömästi ja välttämättömästi täydentämään omia rivejä vähemmän koulutetuilla rekryyteillä, asettamaan upseerien tilalle tuon tuostakin rivisotilaita, nopeuttamaan ja yksinkertaistuttamaan sotamiesten ylentämistä upseereiksi.

Puhumalla ilman vertauksia: on laajennettava suuresti kaikenlaisten puolue- ja puoluetta lähellä olevien järjestöjen kokoonpanoa, jotta edes jossain määrin voitaisiin astua samaa jalkaa sata kertaa suuremmaksi käyneen kansan vallankumouksellisen energian vyöryn kanssa. Tämä ei tietenkään merkitse, että johdonmukainen valmennus ja systemaattinen marxilaisuuden totuuksien opettaminen pitäisi jättää varjoon. Ei, mutta on muistettava, että valmennuksessa ja opetuksessa on nyt paljon suurempi merkitys varsinaisilla sotatoimilla, jotka *opettavat* valmentamattomia juuri *meidän* ja kokonaan meidän suunnassamme. On muistettava, että meidän „doktrinääristä” uskollisuuttamme marxilaisuudelle vahvistaa nyt se, että vallankumouksellisten tapahtumien kulku antaa kaikkialla ja joka paikassa *havainto-opetusta joukoille*, ja kaikki nämä opetukset vahvistavat nimenomaan meidän dogmimme. Emme siis puhu siitä, että pitäisi kieltäytyä dogmista, että heikentäisimme epäilevää ja epäluottamuksellista suhdettamme selkärangattomia intelligenttejä ja martoja vallankumouksellisia kohtaan, aivan päinvastoin. Me puhumme uusista dogminopettamismetodeista, joiden unohtaminen on sosialidemokratille sallimatonta. Me puhumme siitä, miten tärkeää on tällä haavaa käyttää havainto-opetuksina

vallankumouksen suurtaapahtumia antaaksemme ei enää kerhoille, vaan joukoille vanhoja „dogmaattisia” oppitunteja esimerkiksi siitä, että käytännössä terrori on yhdistettävä joukkojen kapinaan, että Venäjän sivistyneistöpiirien liberaalismin takaa on osattava erottaa porvaristomme luokkaintressit (vrt. sos.-vallank. kanssa käytyä polemiikkia tästä kysymyksestä „Vperjodin” 3. n:ssa *).

Puhe ei ole siis sosialidemokraattisen vaativaisuutemme ja ortodoksisen leppymättömyytemme lieventämisestä, vaan niin toisen kuin toisenkin lujittamisesta *uusin* keinoin, uusin opetusmetodein. Sota-aikana rekryyttejä on opetettava välittömästi sotatoimissa. Käykää rohkeammin käsiksi uusiin opetusmenetelmiin, toverit! Muodostakaa rohkeammin uusia ja uusia osastoja, lähettäkää ne taisteluun, värvätkää enemmän työläisnuorisoa, laajentakaa kaikkien puoluejärjestöjen tavanomaisia puitteita alkaen komiteoista ja aina tehdasryhmiä, ammattikuntaliittoja ja ylioppilaskerhoja myöten! Muistakaa, että kaikenlainen viivyttely meidän taholtamme tässä asiassa hyödyttää sosialidemokratian vihollisia, sillä uudet purot hakevat viivyttelämättä ulospääsyä, ja elleivät ne löydä sosialidemokraattista uomaan, ne suuntautuvat ei-sosialidemokraattiseen uomaan. Muistakaa, että vallankumousliikkeen jokainen käytännön askel on kiertämättä ja välttämättä opettava nuorille rekryyteille nimenomaan sosialidemokraattista tiedettä, sillä tämä tiede perustuu siihen, että huomioon otetaan objektiivisesti oikein eri luokkien voimat ja tendenssit, eikä vallankumous ole mitään muuta kuin vanhojen päällysrakennusten murskaamista ja eri luokkien itsenäistä esiintymistä, luokkien, jotka pyrkivät luomaan omalla tavallaan uuden päällysrakennuksen. Älkää vain madaltako vallankumouksellista tiedettämme pelkäksi kirjadogmiksi, älkää äitelöittäkö sitä inhoittavilla prosessi-taktiikka-, prosessi-organisaatiofraaseilla, joilla puolustellaan hajaannusta, empiväisyyttä, aloitteellisuuden puuttumista. Antakaa mitä erilaisimpien ryhmien ja kerhojen mitä erilaisimmille yrityksille enemmän sijaa muistaen, että meidän neuvojemme lisäksi ja meidän neuvoistamme huolimatta itse vallankumoustaapahtumien kulun tinkimättömät vaatimukset turvaavat sen, että ne kulkevat oikeaa tietä. Kauan

* Ks. tätä osaa, ss. 68—75. *Toim.*

sitten on sanottu, että politiikassa joudutaan usein ottamaan oppia viholliselta. Ja vallankumouksellisina ajan-kohtina vihollinen aina saa meidät tekemään varsin vakuuttavasti ja nopeasti oikeat johtopäätökset.

Niinpä siis, tehkäämme yhteenveto: on otettava huomioon satakertaiseksi kasvanut liike, toiminnan uusi vauhti, vapaampi ilmapiiri, avarampi työkenttä. Koko toiminnan on oltava kantavuudeltaan kokonaan toisenlaista. Opetusmenetelmien painopiste on siirrettävä rauhanaikaisista opetus-tunneista sotatoimiin. On värvättävä rohkeammin, laajem-malti ja nopeammin nuoria taistelijoita *kaikkien ja kaiken-laisten* järjestöjemme riveihin. Sitä varten on hetkeäkään viivyttämättä muodostettava *satoja* uusia järjestöjä. Niin juuri, satoja, tämä ei ole mikään hyperbola, ja älkää todis-telko minulle, että nyt on „myöhäistä” tehdä tällaista laajaa organisatorista työtä. Ei, järjestäytyminen ei ole koskaan myöhäistä. Ja niin laillista tietä hankkimaamme kuin myös lainvastaisesti valtaamaamme vapautta meidän on käytettävä hyväksemme moninkertaistaaksemme kaikkien ja kaikenlaisten puoluejärjestöjen määrää ja lujittaaksemme niitä. Olkoonpa vallankumouksen kulku ja lopputulos minkäläinen tahansa, pysäyttäkööt sen ne taikka nämä seikat kuinka aikaisin tahansa, tulevat sen kaikki reaaliset saavutukset olemaan kestäviä ja luotettavia vain siinä mää-rin kuin proletariaatti on järjestäytynyttä.

Tunnus: järjestäytykää! jonka enemmistön kannattajat tahtoivat antaa muotoiltuna puolueen toisessa edustaja-kokouksessa, on toteutettava nyt heti. Ellei meillä riitä rohkeutta ja aloitteellisuutta uusien järjestöjen muodostami-seen, niin siinä tapauksessa meidän on kieltäydyttävä tur-hista vaatimuksistamme esiintyä etujoukkona. Jos pysäh-dymme avuttomina niihin komiteoiden, ryhmien, yhdistys-ten ja kerhojen rajoihin, muotoihin ja puitteisiin, jotka on jo saavutettu, niin siten me todistamme oman kykenemättö-myytemme. Kaikkiialla syntyy nyt tuhansia kerhoja meistä riippumatta, ilman määrättyä ohjelmaa ja tarkoituserää, pelkästään tapahtumien vaikutuksesta. Sosialidemokraattien on otettava tehtäväkseen luoda ja lujittaa välittömiä yhteyksiä mahdollisimman moniin tämäntapaisiin ker-hoihin antaakseen niille apua, valistaakseen niitä omilla tieto- ja kokemusvaroillaan, elävöittääkseen niitä omalla

vallankumouksellisella aloitteellisuudellaan. Liittykööt kaikki tällaiset kerhot, lukuunottamatta tietoisesti ei-sosialidemokraattisia, joko välittömästi puolueeseen tai *kulkekoot puolueen mukana*. Viimeksi mainitussa tapauksessa niiltä ei voida vaatia enempää ohjelmamme hyväksymistä kuin myöskään ehdottomia organisaatiosuhteita meihin: pelkkä protestimieliä, pelkkä myötätunto kansainvälisen vallankumouksellisen sosialidemokratian asiaa kohtaan riittää, jotta tällaisista *mukana kulkevista* kerhoista kehittyä, sosialidemokraattien esiintyessä tarmokkaasti niiden joukossa ja tapahtumien kulun painosta, ensin sosialidemokraattisen työväenpuolueen demokraattisia apulaisia ja sittemmin sen vakaumuksellisia jäseniä.

Ihmisiä on paljon ja ihmisiä ei ole — tähän ristiriitaiseen formulaan ovat jo kauan sitten sopineet sosialidemokratian organisaatioelämän ja organisaatiovaatimusten ristiriidat. Ja erikoisen voimakkaasti tämä ristiriita esiintyy nykyään: joka taholta kuulet yhtä usein vaadittavan tiukasti uusia voimia, valitettavan sitä, että järjestöissä ei ole väkeä, ja samalla kaikkialla ja joka paikassa tarjotaan hyvin runsaasti palveluksia, kasvaa uusia voimia, varsinkin työväenluokan keskuudessa. Organisaattoripraktikko, joka näissä oloissa valittaa väen puutetta, lankeaa samanlaiseen harhaan, johon lankesi Ranskan suuren vallankumouksen kehityksen kulminaatiokaudella rouva Roland, joka kirjoitti v. 1793: Ranskassa ei ole ihmisiä, kaikkialla on vain kääpiöitä. Se, joka näin puhuu, ei näe metsää puilta, hän tunnustaa, että tapahtumat ovat hänet sokaisseet, ettei hän, vallankumousmies, hallitse niitä tajunnassaan ja toimissaan, vaan ne hallitsevat häntä, ne ovat hänet muserataneet. Sellaisen organisaattorin *on paras mennä levolle*, vapauttaa paikka nuorille voimille, joiden energia korvaa runsaalla mitalla arkipäiväisen ja kaavamaisen rutiinin.

Väkeä on, vallankumouksellisella Venäjällä ei ole vielä koskaan ollut niin paljon väkeä kuin nykyään. Vallankumouksellisella luokalla ei ole koskaan ollut niin tavattoman suotuisia olosuhteita, — väliaikaisten liittolaisten, tiettoisten ystävien, tahdottomien apulaisten mielessä, — kuin on nykyisellä Venäjän proletariaatilla. Väkeä on suunnattoman paljon, on vain heitettävä yli laidan hvostilaiset

ajatukset ja opinkappaleet, on vain annettava alaa aloitteellisuudelle ja aloitekyvylle, „suunnitelmille” ja „yrityksille”, ja silloin me osoittaudumme suuren vallankumouksellisen luokan kyllin arvokkaiksi edustajiksi, silloin Venäjän proletariaatti vie *Venäjän suuren vallankumouksen* loppuun yhtä sankarillisesti kuin se on sen alkanut.

„Vperjod” № 9,
maaliskuun 8
(helmikuun 23) pnä 1905

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan